

ОСНОВА ПОСТУПУ – СОРТ

Тернопільський обласний державний центр експертизи сортів рослин створено п'ять років тому на базі Тернопільської державної сортопробувальної станції. Розміщений він у лісо-степовій зоні (Холодне Поділля).

У структурі Центру — Тербовлянська сортодослідна станція та Борщівський і Шумський опорні пункти.

Нині в Тернопільському держекспертцентрі — близько півсотні працівників, з них — 10 висококваліфікованих агрономів зі стажем роботи в сортопробуванні рослин 10—35 років. Колектив очолює Іван Андрійович Дудник, загальний агрономічний стаж якого — 30 років.

Площа посівних земель — 600 гектарів, у тому числі орендованих — 180 гектарів.

Головні завдання Центру такі:

- аналіз основних господарсько-біологічних характеристик сортів рослин на їх придатність до використання в агрокліматичних умовах регіону;
- виконання державної програми з випробування сортів рослин;
- проведення польових та лабораторних досліджень сортів рослин щодо їх відповідності до умов державної реєстрації сортів;
- розмноження насіння найкращих нових перспективних та дефіцитних сортів рослин.

Щорічно на полях Тернопільського держекспертцентру вирощується високорепродукційний насінневий

матеріал внесених до Реєстру нових, дефіцитних та перспективних сортів різних сільськогосподарських культур: озимої пшениці, озимого тритикале, ярого ячменю, гороху тощо. Вирощений насінневий матеріал держекспертцентр реалізовує місцевим господарствам.

Середня врожайність озимої пшениці тут становить 55—65 центнерів, ярого ячменю — 45—50, гороху — 35—40, кукурудзи на зерно — 75—90, цукрових буряків — 550—600 центнерів.

Тернопільський обласний державний центр експертизи сортів рослин співпрацює з багатьма науководослідними установами галузі як в Україні, так і за кордоном. Найтісніше — з Миронівським інститутом пшениці ім. В.М. Ремесла, Інститутом фізіології і генетики рослин НАН, Селекційно-генетичним інститутом, Інститутом рослинництва ім. Юр'єва, Інститутом цукрових буряків, ЗАТ “Ворскла”, фірмами “КВС” (Німеччина), “Піонер” (США), “Сингента” (Франція).

На полях держекспертцентру пройшли випробування понад двадцять тисяч сортів та гібридів рослин більше тридцяти сільськогосподарських культур. За його рекомендаціями тільки останнім часом впроваджено у виробництво десятки нових сортів. Серед них, зокрема:

- **озимої пшениці** — Миронів-

ська 61, Поліська 90, Перлина Лісо-степу, Крижинка, Застава одеська, Подолянка, Смуглянка, Колумбія;

- **озимого тритикале** — АДМ-11, Ладне, Амфідиплоїд 256;

- **озимого жита** — Боротьба, Первісток;

- **озимого ячменю** — Огоньковський, Миронівський 87;

- **ярого ячменю** — Миронівський 92, Оболонь, Толар, Чарівний;

- **ярої пшениці** — Рання 93, Колективна 3, Елегія, Миронівська;

- **гороху** — Дамир 2, Мадонна, Харді, Харківський еталонний;

- **гречки** — Крупинка, Українська, Слобожанка.

Цього року на полях Центру вирощують:

- 155 сортів озимої пшениці,
- 20 — озимого жита,
- 23 — озимого ячменю,
- 18 — озимого тритикале,
- 18 — ярої пшениці,
- 43 — ярого ячменю,
- 8 — вівса,
- 21 — гороху,
- 92 сорти цукрових буряків,
- 195 гібридів кукурудзи.

Будучи елітно-насінницьким господарством, Центр також вирощує й реалізує насіння зернових та зернобобових культур, а саме:

- **озимої пшениці** — Столична, Смуглянка, Золотоколоса, Зимоярка;
- **ярої пшениці** — Аранка, Рання 93;
- **ярого ячменю** — Вакула, Оболонь, Княжий.

За довідками звертатися:
47704, Тернопільська обл.,
Тернопільський р-н, с. Плотича,
вул. М. Грушевського, 2;
тел./факс: (0352) 29-66-75,
25-27-66.

На знімку (зліва направо) заступник начальника Центру В.Є. Мокрицький, начальник облдержнасінінспекції Є.І. Кругляк та начальник Центру І.А. Дудник